

# SAKSPAPIR

| Saksnr | Utval         | Type | Dato       |
|--------|---------------|------|------------|
| 013/22 | Formannskapet | PS   | 16.02.2022 |
| 013/22 | Heradsstyret  | PS   | 23.02.2022 |

| Saksbehandlar     | ArkivsakID |
|-------------------|------------|
| Olaf Michal Hella | 21/990     |

## Barnevernssamarbeid med Vaksdal- og Modalen kommune

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

### Formannskapet - 013/22

**FS - behandling:**

**AVRØYSTING:**

Rådmannen sitt framlegg vert samrøystes vedteke.

**FS - vedtak:**

Osterøy kommune etablerer eit interkommunalt samarbeid om barnevernstenesta med Vaksdal kommune og Modalen kommune.

Dei tilsette vert organisert under felles administrativ og fagleg leiing.

Rådmannen etablerer eit administrativt vertskommunesamarbeid leia av Osterøy kommune. Det skal utarbeidast ein samarbeidsavtale som skal vedtakast i begge kommunane sine politiske organ.

**Saksopplysningar:**

**Saksopplysningar:**

### **Bakgrunn**

Frå januar 2022 kom det lovendring som endra pliktene barnevernstenesta har. Målet var at fleire utsette barn og familiar skal få den hjelpa dei treng på eit tidleg tidspunkt. Dei siste åra har det vorte gjennomført ein nasjonal kompetansestrategi for barnevernet i tillegg til fleire lovendringar i kommunalt barnevern knytt til sakshandsaming og krav om årleg tilstandsrapportering til kommunestyret.

Den mest sentrale endringa i overføring av ansvar frå stat til kommune er finansiering og fagleg ansvar for fosterheimtenesta. Kommunane må frå 1.1.22 fullfinansiere inngripande tiltak i barnevernet som fosterheim- og institusjonsomsorg.

Dette er eit kraftig økonomisk verkemiddel for at kommunen skal styrkje det førebyggjande arbeidet. Barnevernreforma vert også kalla ei oppvekstreform med målsetnadar om at

fleire barn og familiar skal få rett hjelp til rett tid. Tilbodet skal i større grad tilpassast lokale forhold og reforma inneheld lovendringar som krev systematisk arbeid, kvalitetsutvikling, lokal forankring. Kommunen må ha tverrfagleg innsats mellom fleire tenesteområde. For å nå måla i reforma krev det kapasitet- og kompetanseheving i barnevernet. Alle barn og unge skal bli sett og få den hjelp dei treng når dei treng den. Kompetansen skal vere så nær barna som mogeleg. Gode barnehagar og skular som samarbeider tett med PP-tenesta, helsestasjons- og skulehelsetenesta, barne og familieteamet, barnevern, kultur- og frivilligheita i gode lokalsamfunn er dei viktigaste førebyggingsarenaene ein kommune kan ha. Osterøy kommune har over tid satsa på det lokale tverrfaglege førebyggjande arbeidet gjennom oppbygging av Familiens hus.

### **Vegval for Osterøy kommune**

Våren 2021 gjekk Osterøy kommune i vaksamarbeid med Bergen kommune for kveld og helgevakt. Bakgrunn for dette var at det kostar kommunen for mykje å ha ei kontinuerleg døgnbemanna vaktordning. Det er lagt til grunn at dette samarbeidet held fram.

Tidleg våren 2021 tok Kommunalsjef for oppvekst i Vaksdal kontakt med Osterøy kommune på vegne av kommunedirektøren i Vaksdal. Vaksdal har over tid hatt samarbeid på barnevern der Modalen kommune har kjøpt denne tenesta i Vaksdal kommune. Dei vurderte at tenesta vil vere sårbar ut frå nye lovkrav utan eit samarbeid med andre kommunar og ønskte eit samarbeid. Ein dialog om eit eventuelt samarbeid vart møtt positivt frå kommuneleiinga i Osterøy. Kommunane si leiing sette ned ei arbeidsgruppe som fekk som mandat å utarbeide eit framlegg til samarbeid og organisering av ei robust og framtidsretta barnevernsteneste i kommunane Osterøy, Vaksdal og Modalen. Rådmannen orienterte Heradsstyret om eventuelt samarbeid i temamøte for oppvekst 24.2.21.

Utgreiingsarbeidet vart vidare orientert i heradsstyret hausten 2021, i sak 21/18429 – Orientering om utgreiing av samarbeid med andre kommunar om barnevernstenesta.

Gjennom arbeidsprosessen har ein vurdert ulike samarbeidskommunar frå Osterøy og Vaksdal si side. I handsaming i heradsstyret 13.10.21 vart det stilt spørsmål om ein bør undersøke framtidig samarbeid også med andre kommunar enn Vaksdal. Kommunalsjefen i Osterøy har i seinare tid hatt kontakt med Kommunalsjef for oppvekst i Alver med tanke på samarbeid. Alver kommune kan vere interessert i samarbeid med Osterøy kommune, men det er ikkje gjort konkrete vurderingar av eit slikt samarbeid. Dersom heradsstyret ønskjer vi skal undersøke dette nærare vil rådmannen setje ned ei arbeidsgruppe mellom kommunane. I tillegg til kontakten med Alver vart same førespurnad sendt til Kvam. Denne har ikkje vorten svart ut frå Kvam si side.

*Arbeidsgruppa si samansetjing har vore:*

Barnevernsleiar i Vaksdal

Barnevernsleiar i Osterøy

Einingsleiar skule og tverrfagleg teneste for barn og unge i Vaksdal

Leiar for Familiens Hus, Osterøy

HTV Fagforbundet i Vaksdal

Arbeidsgruppa har sett på kva mogelegheiter ei samla barnevernsteneste vil gje kommunane som deltek i eit interkommunalt samarbeidet med mål om at tenesta skal vere robust med tydeleg overordna struktur og styring. Barnevernet skal rå over ressursar og tiltak som er riktige for dei barna som treng det.

Ønska vinst og effekt av eit samarbeid vil vera:

- Riktig hjelp til barn som vert utsett for betydeleg risiko.
- Kontroll over saksmengd i tenesta.
- Tverrfagleg samarbeid rundt barn og unge og deira familiar
- Robust teneste der medarbeidarane opplever tydelege prosessar for avgjerd, medverknad og gode sakssystem
- Redusera sårbarheit i tenesta, auka kapasitet i tenesta

- Breiare kompetanse blant dei tilsette i tenesta

Med dette som sentrale mål og føringar har ein vurdert:

- Framtidig organisering for å møte ny barnevernslov frå 1. januar 2022 der kommunane Osterøy, Vaksdal og Modalen samarbeider for å gje forsvarlege tenester til innbyggjarane i kommunane.
- At tenesta skal vere kostnadseffektiv og sikre at kommunane har riktig kompetanse og at denne er organisert for å møte framtidens behov.
- Tydeleg organisering av ansvar og mynde
- Kva andre kommunale tenester som skal sjåast i samanheng med ei interkommunal barnevernsteneste
- Korleis kostnadane skal fordelast mellom kommunane

Arbeidsgruppa har vurdert tre ulike alternativ som kan vera aktuelle:

#### Alternativ 1.

Osterøy kommune held fram med eiga barnevernsteneste utan interkommunalt samarbeid

#### Alternativ 2.

Osterøy kommune deltek i interkommunalt samarbeid om barnevernstenesta saman med Vaksdal kommune der dei tilsette er samlokalisert på eitt kontor under felles administrativ og fagleg leiing

#### Alternativ 3.

Osterøy kommune deltek i interkommunalt samarbeid om barnevernstenesta saman med Vaksdal kommune der dei tilsette er delt på to kontor, eitt i Osterøy og eitt i Vaksdal, under felles administrativ og fagleg leiing.

#### **Vertskommunemodellen**

Eit av hovudmåla med vertskommunemodellen er å tilby ei meir føremålstenleg lovregulering av interkommunalt samarbeid om dei lovpålagte og meir individretta tenestene. Lovfesting av vertskommunemodellen tilbyr ein modell som gjer det forsvarleg å overføre mynde til avgjersle til eit interkommunalt samarbeid, også når det er snakk om utøving av offentleg mynde. Bakgrunn for dette er å legge til rette for å danne einingar og fagmiljø som er større og meir berekraftige enn det som er mogeleg å opprette for mange kommunar kvar for seg. Vertskommunemodellen etter kommunelova tar i vare rettstryggleik og demokratiske omsyn, og modellen har derfor innebygd mekanismar som gjer at deltakarane kan gripe inn og ivareta egne interesser på en helt anna måte enn det for eksempel er vanlig ved kjøp og sal av tenester.

Eit administrativt vertskommunesamarbeid vil krevja ein samarbeidsavtale som skal vedtakast i kommunestyret i dei samarbeidande kommunane. Føringane for vertskommunesamarbeid er skildra i Lov om kommunar og fylkeskommunar § 20-2 Administrativ vertskommunesamarbeid og § 20-4 Samarbeidsavtale.

#### **Vurdering**

Arbeidsgruppa tilrår at Osterøy kommune går inn i eit interkommunalt samarbeid med Vaksdal kommune.

Dette samarbeidet er no klar for å gå inn i implementeringsfase knytt til organisering, økonomi, ansvar, mynde, og praktisk drift. Dette er prosessar som krev brei medverknad frå dei tilsette på alle nivå. For å kunne starte dette arbeidet treng barneverntenesta ei avklaring gjennom politiske vedtak

i heradsstyret for slik å formelt kunne utarbeide avtalen som skal regulere samarbeidet. Kommunane har sett på fordeling av kostnader ut frå innbyggjartal. Totalt vil Osterøy kommune utgjere 69% av innbyggartalet i dei to kommunane og Vaksdal har 31%. Vi ser for oss at kostnadane til personalressursar vert fordelt i tråd med dette.

Kriteria for samarbeid mellom kommunane er henta frå krav i oppvekstreforma og endringar i barnevernslova. Slik sett har Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) sine føringar og krav til dei kommunale barnevernstenestene danna grunnlag for vurderingane av barneverntenesta i Osterøy og mogelege samarbeidspartar.

Når det gjeld kvalitet, vil ny lov styrke rettane for barn og foreldre og innføre krav om kompetanse og legge vekt på førebygging og tidleg innsats. Barnevernet skal saman med dei andre kommunale tenestene i laget rundt barnet ha ei sentral rolle i arbeidet med lokal forankring og samarbeid på tvers i dei kommunale tenestene. Barneverntenesta i Osterøy kommune skal gje faglege og gode tilbod til innbyggjarane, noko rådmannen vurderer ein vil oppnå ved å samarbeide med Vaksdal og Modalen.

Når tenestene har større kapasitet vil ein også kunne spesialisere seg innanfor dei ulike områda som fosterheimsarbeid, saks- og utgreiingsarbeid eller melding og mottak. Samarbeid med Vaksdal kommune kan styrkje tenesta for begge kommunane sidan den geografiske og kulturelle avstanden er liten. Dei tilsette i barneverntenesta i Osterøy har allereie samarbeid med tenesta i Vaksdal gjennom nettverk og kompetansehevingstiltak i regionen. Osterøy og Vaksdal er begge medlemmar i IKT Norhordland og dermed felles administrativt ikt-system, kommunikasjonssystem og felles arbeid kring GDPR og datatryggleik.

Ei barnevernteneste i Osterøy, Modalen og Vaksdal vil til saman ha 11/12 tilsette knytt til barnevernsarbeidet. I dag er det 8 tilsette i tenesta i Osterøy og 3 i Vaksdal. Vaksdal har siste åra valgt å bruke konsulent framfor å tilsette ein person til. Det er ei fagleg vurdering på tvers av kommunane at ein slik kapasitet skal vere tilstrekkeleg knytt til dei kjente barnevernstiltaka.

## **Konklusjon**

Eit samarbeid med Vaksdal og Modalen kommune vil gje ei teneste som er meir robust. Rådmannen rår difor til eit slikt samarbeid.